

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до статті 127 Кодексу України
про адміністративні правопорушення щодо відповідальності
за залучення дітей до порушення правил дорожнього руху»
*(реєстр. № 9289 від 11.05.2023)**

Законопроект розроблено з метою забезпечення підвищення безпеки дорожнього руху, виконання заходів, направлених на охорону дитинства, гарантованих Конституцією України.

Для вдосконалення правового регулювання в частині підстав та порядку притягнення до відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень вважаємо за необхідне зазначити таке.

1. Відповідно до правил законодавчої техніки¹ закон – це державний нормативно-правовий акт вищої юридичної сили, що регулює найбільш важливі суспільні відносини. Запровадження нових підстав адміністративної відповідальності потребують ґрунтовного аналізу статистичних даних поширення випадків залучення дітей до порушення правил дорожнього руху, судової практики застосування норм про порушення правил дорожнього руху, а прогноз соціально-економічних та інших наслідків законодавчих змін має бути науково обґрунтованим. Без дотримання цих вимог некоректно стверджувати про неефективність чинних норм і наполягати на внесенні до них змін.

Наведені в Пояснювальній записці до проекту твердження про те, що «порушення Правил дорожнього руху батьками чи іншими особами, які супроводжують дитину, призводить до вироблення у дітей навичок здійснювати аналогічні порушення, що в багатьох випадках має наслідком ДТП» не можуть вважатися належним аргументом обґрунтування доцільності його прийняття.

Адміністративним правопорушенням (проступком), у розумінні статті 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), є така протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління, і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. При цьому КУпАП та інші нормативні акти не містять положень про те, що адміністративна відповідальність повнолітніх осіб може встановлюватися в цілях покращення розуміння дітьми шкідливості вчинюваних суспільно небезпечних дій та порушення Правил дорожнього руху та / або для правового й соціального захисту дітей в розумінні Закону України «Про охорону дитинства» (якщо при цьому не переслідується відповідна мета запровадження відповідальності, передбачена КУпАП, зокрема наведеною статтею 9).

При цьому звертаємо увагу, що втягнення неповнолітнього у правопорушення є обставиною, що обтяжує відповідальність за адміністративне правопорушення в розумінні пункту 3 частини 1 статті 35 КУпАП. Однак, відповідно до частини 1 статті 33 КУпАП при накладенні стягнення

¹ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Видання четверте, виправлене і доповнене. Київ. 2014. URL: http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, крім випадків накладення стягнення за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

За таких умов не доводиться поділяти впевненість авторів законопроекту в тому, що його прийняття «забезпечить підвищення безпеки дорожнього руху, виховання культури безпеки дорожнього руху».

2. Порухення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами, особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин із втягненням неповнолітнього віком до шістнадцяти років законопроектом пропонується врегулювати в частині 4 статті 127 КУпАП. Тобто, прирівняти за ступенем суспільної шкідливості до найтяжчого кваліфікаційного складу правопорушення – такого, що спричинило створення аварійної обстановки.

Така пропозиція не відповідає правилам співрозмірності суспільної шкідливості вчиненого діяння та виду й розміру передбачених чинною частиною 4 статті 127 КУпАП стягнень.

3. Розділ II «Прикінцеві положення» законопроекту потребує конкретизації в частині доручення Кабінету Міністрів України забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації Закону, а також приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом (частина 8 статті 90 Регламенту Верховної Ради України).

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*